

VIHDIN ILMASTOBUDJETOINTI

4.6.2024 ILMASTOBUDJETOINNIN KOULUTUS
TALOUSJOHTAJA JERE LAINE

VIHTI

SISÄLTÖ

- Taustaa Vihdistä
- Ilmastotyö Vihdissä
- Miten päädyttiin ilmastobudjetin tekemiseen
- Ilmastobudjetin koostuminen ja seuranta
- Jatkokehitys

TAUSTAA VIHDISTÄ

- Vihti sijaistee Uudellamaalla (Länsi-Uusimaa) noin 20 min päästä Espoosta ja 40 min päässä Helsingistä
- Vihti on osa Helsingin metropolialuetta
  - Naapurikuntia Karkkila, Loppi, Hyvinkää, Nurmijärvi, Espoo, Kirkkonummi, Siuntio ja Lohja
- Asukkaita 28 812 (31.12.2023) – 1,6% koko Uudenmaan asukasluvusta
- Keskustaajamana on Nummela ja toisena merkittävänä taajamana on Vihdin kirkonkylä, tämän lisäksi Vihdissä on paljon pienempiä kyliä – laaja kunta

ILMASTOTYÖ VIHDISSÄ (1/2)

- Keväällä 2018 Vihti liittyi Euroopan kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöimukseen (Covenant of Mayors).
- Sitoumuksen täytäntöönpanemiseksi kunnassa on laadittu Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma (Sustainable Energy and Climate Action Plan, **SECAP**), jossa kunta on sitoutunut vähentämään asukaskohtaisia kasvihuonekaasupäästöjä 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoon nähden.
- SECAP toimintasuunnitelma sisältää konkreettisia toimenpiteitä Vihdin kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin varautumiseksi.
  - [Viimeisin seurantaraportti vuoden 2022 tilanteesta](#)

ILMASTOTYÖ VIHDISSÄ (2/2)

- Päivitetyssä Vihdin kuntastrategiassa sitouduttu taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävään toimintaan – ilmastotyö tukee kaikkia vastuullisuuden osa-alueita
- Vihdin kunnalla on yhteinen ilmastokoordinaattori Kirkkonummen kanssa vuodesta 2019 lähtien
- Ilmastobudjetti otettiin Vihdissä käyttöön vuonna 2022 syksyllä ja se saatiin osaksi kunnan talousarviota 2023

MITEN PÄÄDYTTIIN ILMASTOBUDJETIN TEKEMISEEN?

- SECAP-ohjelma ohjaa ilmastotoimintaa, mutta jalkauttaminen kunnan toimintaa huomattiin haasteelliseksi
  - ohjelmassa on monivuotisia tavoitteita ja sitten yksilöityjä määrätavoitteita
  - lisäksi SECAP-ohjelma oli hyväksynyt vain kunnanhallitus, ei valtuusto -> miten saada kaikki päättäjät SECAP-ohjelman alle
- Vahvinten kunnan vuoden toimintasuunnitelmaa ohjaa valtuuston hyväksymä talousarvio, jossa on määritelty kunnan tulevan vuoden toiminta, tavoitteet ja määrärahat
- Päädettiin rakentamaan talousarvioon ilmastobudjetin osuus johon koottiin ilmastotoimintaan liittyvät talousarviotavoitteet sekä nostettiin SECAP-ohjelmasta tavoitteet jotka on tarkoitus toteuttaa talousarvio vuonna
- Tämän lisäksi koottiin erilaisia suoritteita joita aiotaan seurata

ILMASTOBUDJETTI KOOSTUU (1/2)

- Päästöbudjetista

Päästöbudjetti

Vihdin päästöbudjetti on sidottu kunnanhallituksen päätökseen ja kuntastrategiassa 2022–2025 määriteltyyn päästövähennystavoitteeseen. Vuosittainen vähennystarve (0,2 t CO₂-ekv) perustuu päästövähennysmäärään vuoden 2020 tilaston ja 2030 tavoitteen välillä.

Tavoite	Mittari	Lähtötaso (2020)*	TP 2021	TP arvio 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	Tavoite 2030
Hiiidioksidipäästöt vähenevät	Asukaskohtaiset päästöt (t CO ₂ -ekv)	4,9	5,1	5,2	4,5	4,3	4,1	3,9	2,8

*Lähde: Vihdin CO₂-raportti. Kuntien päästöissä huomioidaan kaikki kunnan alueella tuotetut päästöt (pl. päästökauppaan kuuluva teollisuus).

- Toiminnallisista SECAP- tavoitteista

SECAP-toimenpide	Nykytilanne	Tavoite 2024	Tavoite 2030
Selvitetään korvaavien lämmitysratkaisujen käyttöönottoa ja tarvittavia korvausinvestointeja kunnan öljylämmitteisissä kohteissa ja toteutetaan lämmitystapamuutoksia mahdollisuuksien mukaan	33 % kunnan kiinteistöistä on öljylämmitys. Kuntalan ja Metsäpolun päiväkodin maalämpöjen rakentamisen tavoiteaikataulu on vuoden 2023 loppuun. Lisäksi on aloitettu kahden kohteen muutokset öljystä vesi-ilmalämpöpumppuihin.	Kirkonkylän Campuksen lämmitystapamuutos maalämpöön.	0 % kunnan kiinteistöistä on öljy- tai maakaasulämmitys.
Harkitaan aurinkopaneelien hankintoja	Kunnan neljässä kiinteistössä on aurinkopaneelijärjestelmä. Niiden tuotantokapasiteetti on 323 MWh.	Toteutussuunnitelman hyväksyminen aurinkovoimaloiden lisäämiseksi soveltuviin kunnan kiinteistöihin.	Aurinkovoiman tuotantoa kunnan kiinteistöissä lisätään. Niiden tuotantokapasiteetti on 500 MWh.
Siirrytään katuvalaistukseen LED-valaisinten käyttöön	Kunnan katuvalaistuksesta vuoden 2023 lopussa noin 30 % on LED-valaisimia.	Investointiosassa on valaisinsaneeraukseen varattu 100 000 euroa, jossa mm. vaihdetaan vanhojen elohopea ja suurpainenatrium valaisimet LED-valaisimiin LED-valaistuksen piirissä 35–39 % vuoden 2024 loppuun mennessä.	Kunnan katuvalaistuksesta 100 % on LED-valaisimia.

ILMASTOBUDJETTI KOOSTUU (2/2)

- Euromääräisistä suoritteista

Suorittamattomia kunnan käyttämästä energiasta	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Toteuma 2023 (1-9)
Fossiiliset polttoaineet yhteensä € ja litrat	931 535 € 1 095 657 litraa	1 354 949 € 1 082 663 litraa	729 723 € 690 069 litraa
Lämmitysöljy	848 876 € 1 029 530 litraa	1 226 298 € 1 005 162 litraa	671 732 € 652 167 litraa
Poltto- ja voiteluaineet	82 659 € 66 127 litraa	128 651 € 77 501 litraa	57 991 € 37 902 litraa
Sähkö € (sähkö + siirto = yhteensä)	798 963 € 1 142 808 €	612 315 € 1 109 381 €	478 120 € 572 720 €
	1 941 771 €	1 721 696 €	1 050 840 €

- Vihdin talousarvio 2024

- 2.4 Ilmastobudjetointi

- Muista toiminnallisista tavoitteista ja kehityshankkeista jotka on tarkoitus talousarviovuonna toteuttaa

Ilmastotyö toiminnallisten tavoitteiden lisäksi vuonna 2024 toteutetaan ilmastotyöhön liittyviä ohjelmia ja kehityshankkeita, joiden puitteissa määritellyt tavoitteet voidaan tulevana vuosina kirjata ilmastobudjetin toiminnallisiin tavoitteisiin:

- Selvitetään mahdollisuutta hiilineutraalin sähkönostosopimuksen solmimiseen. Nykyinen sähkösopimus päättyy vuoden 2023 loppuun mennessä, mutta sopimuksessa on vielä 1+1 vuosien optiot.
- Vihdin kunta on Nummelan Aluelämmön suurin omistaja. Omistajana yhtiötä ohjeistetaan olla aktiivisesti mukana edistämässä taloudellisesti kannattavaa ja järkevää ratkaisua mahdollisen datakeskuksen hukkalämmön talteenotoksi
- Selvitetään osana tiedolla johtamisen projektia ilmastobudjetin kokoamista yhdelle sovellusalustalle, josta näkyy toimenpiteiden seuranta ja tarkoituksenmukaiset suoritettietokokonaisuudet seurannan sekä läpinäkyvyyden lisäämiseksi
- Luonnon monimuotoisuusohjelman toteuttaminen ja seuranta.
- Asukaskohtaiset hiilidioksidipäästöt vähenevät. Vihdin CO2-pudottajat kampanjaa jatketaan haastamalla kuntalaiset osallistumaan.
- Rakennusautomaatioiden uusinnat, joissa yhtenä isona tavoitteena on energiankulutuksen parempi hallinnointi sekä minimointi.

ILMASTOBUDJETIN SEURANTA

- Ilmastobudjetin toteumaa seurataan kesäkuun osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä
- Kun ilmastobudjetti on saatu rakennettua talouden vuosikelloon erilaisten talouden ja toiminnan raportointiin, saadaan ilmastotekoja konkretisoitua kunnan organisaation tehtäviin, kun tavoitteet ja tavoitellut suoritteet ovat sitovia kunnanvaltuustoa nähden
- Jatkotyöstönä on pohdittu, että seuranta voisi tehdä neljännesvuosittain ja ilmastobudjetin toteumaa voisi seurata kuntalaiset erillisen työkalun kautta

JATKOKEHITYSTÄ

- Pohdittu ilmastotyökalun käyttöönottoa, jolla voidaan avata kuntalaisille seurattavaksi ilmastotyön eteneminen
- Ilmastobudjettiin enemmän taloudellisia merkityksiä mm. ilmastotyöhän laitettava kustannus ja säästö (panos + tuotto)
- Vahvistaa konserninäkökulmaa peruskunnan lisäksi

V/HT\